

27

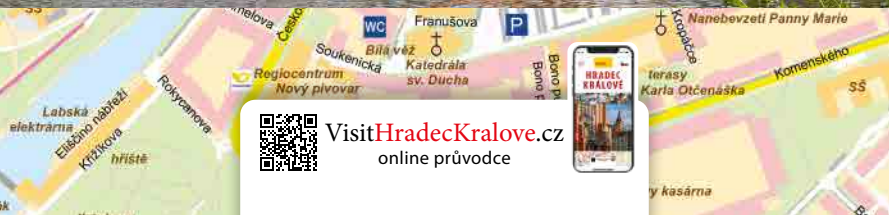
to nej ...

HRADEC KRÁLOVÉ

MCU

VisitHradecKralove.cz
online průvodce

*Festival **Rock for People** patří k největším hudebním festivalům ve střední Evropě. Od roku 2007 se pravidelně koná v červnu nebo v červenci na bývalém vojenském letišti v Hradci Králové. Více informací na straně 63 a na adrese:*
rockforpeople.cz

to nej...

HRADEC KRÁLOVÉ

to nej ...

KATEDRÁLA SVATÉHO DUCHA	10
MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH	10
GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ	11
SCHODIŠTĚ BONO PUBLICO.....	11
HUČÁK	12
BÍLÁ VĚŽ	15
SALON REPUBLIKY (PROCHÁZKA MĚSTEM)	23
PARKY A SADY	32
MĚSTSKÉ LESY	36
BITVA U HRADCE KRÁLOVÉ	54
DIVADLO DRAK A LABYRINT.....	56
ROCK FOR PEOPLE.....	63

VisitHradecKralove.cz
On-line turistický průvodce

Pro Hradec je typické citlivé propojení historické a moderní architektury – barokní **kostel Nanebevzetí Panny Marie** a **Gočárovo schodiště**.

HRADEC KRÁLOVÉ

 Vydavatel: Vydavatelství MCU s. r. o.
Chvalšinská 242, 381 01 Český Krumlov
 Tel.: 387 428 360, info@mcumedia.cz; www.mcumedia.cz

Technická redakce: Radek Eliášek

Texty: Statutární město Hradec Králové,
Vydavatelství MCU – Jan Eliášek (odpovědný redaktor)

Foto: archiv Statutárního města Hradec Králové – Jaroslav Horák, Ondřej Littera, Zdeněk Puš,
Robert Průcha, Lukáš Taneček, archiv Vydavatelství MCU, Libor Sváček.

Mapa: archiv města

Sazba, grafická úprava: Vydavatelství MCU – Pavel Dvořák, Jan Eliášek

Oborná konzultace: Milena Březinová

Inzerce: Emil Fedoš

Administrace www.VisitHradecKralove.cz: info@mcumedia.cz

Vydání 1., Český Krumlov 2023, 72 stran
Reprodukce kterékoliv části této publikace je možná pouze s předchozím písemným
souhlasem vydavatele. Všechna práva vyhrazena.
Vydáno ve spolupráci s Magistrátem města Hradec Králové

© Vydavatelství MCU, 2023
ISBN 978-80-7339-361-8

O B S A H

HRADEC KRÁLOVÉ	5
STRUČNÁ HISTORIE	6
HRADECKÁ „NEJ“	10
PROHLÍDKA MĚSTA	20
VYCHÁZKY A ZÁŽITKOVÉ PROHLÍDKY	28
Parky a sady	32
Městské lesy	36
VOLNÝ ČAS, KULTURA A SPORT	44
Tipy pro rodiny s dětmi	44
Cyklovýlety	47
Výlety po okolí	50
Divadla, kina, muzea, galerie, knihovny, kina	57
Každoroční pravidelné akce	60
INFORMACE, TIPY A ZAJÍMAVOSTI	66

Nezaměnitelné symboly Hradce Králové – **katedrála svatého Ducha a Bílá věž.**

Vítejte v Hradci Králové,

městě **českých královen**, na soutoku řek **Labe a Orlice**, v **městě zeleně**, v městě s unikátní **urbanistickou koncepcí** a významnými **architektonickými památkami**. Hradec patří k největším a nejvýznamnějším městům v České republice. Je **metropolí východních Čech** a krajským městem, kde sídlí státní instituce, významné firmy, muzea, galerie, divadla a další kulturní a sportovní organizace. Je také **městem univerzitním** – má zde sídlo sedm fakult třech vysokých škol.

Hradec Králové vyniká přehlídkou architektonických slohů, a proto bývá nazýván „**učebnicí architektury**“. Nabízí zážitky, zábavu i poznání, pro milovníky kultury a umění jsou otevřené dveře muzeí, galerií, divadel a koncertních sálů. Na rodiče s dětmi čekají interaktivní expozice, venkovní i vnitřní hřiště a sportoviště. Městské lesy i břehy řek Labe a Orlice zase snadno

Základní figura městského znaku – **dvouocasý lev** – se objevuje už na nejstarším dochovaném otisku pečeti z roku **1362. Písmeno G** ve štítu začal Hradec Králové používat již před rokem 1400. V průběhu let tyto dva znaky splynuly a od počátku 18. století město používá znak v současné ustálené podobě s následujícím heraldickým blazonem: „Červený štít s vlevo hledícím stříbrným dvouocasým lvem se zlatou korunou, zlatým jazykem a zlatými zuby a drápy, který drží v předních tlapách zlaté písmeno G.“

nalákají vyznavače pohybu v přírodě. Díky tomu všemu se tu i vy, návštěvníci města a turisté, budete cítit dobře. Jako samotní Hradečáci.

Buďte zde jako doma!

Lev vás bude v Hradci provázet téměř na každém kroku (viz str. 29).

STRUČNÁ HISTORIE

Na **soutoku Labe a Orlice** existovalo osídlení už v prehistorickém období, o čemž vypovídají nálezy z období pravěku, starověkého Říma i slovanských hradišť. První písemná zmínka o Hradci Králové jako o městu je v listině krále Přemysla Otakara I. z roku **1225**, což dokazuje, že Hradec patří k nejstarším městům v Čechách.

Na začátku 14. století se Hradec Králové stává **královským věnným městem**. Královská věnná města byla nejen důležitým zdrojem příjmů, ale i útočištěm českých královen. Do dějin města Hradce Králové se nejvíce zapsaly dvě královny: **Eliška Rejčka** a **Alžběta Pomořanská**. Eliška Rejčka (též Alžběta Polská či Richenza, 1288 až 1335) byla provdána za krále Václava II. a Rudolfa Habsburského. Po Rudolfově smrti přesídlila do Hradce Králové, poslední léta svého života pak strávila v Brně. Iniciativou Elišky Rejčky byla například

Busty královen **Elišky Rejčky** (vlevo) a **Alžběty Pomořanské** najdete v katedrále sv. Ducha.

stavba gotického kostela sv. Ducha, později povýšeného na katedrálu. Alžběta Pomořanská (též Eliška, 1346 nebo 1347 až 1393) byla čtvrtou manželkou českého krále a římského císaře Karla IV. Lucemburského. Alžbětu provází pověst o její veliké síle, dokázala prý rovnat podkovy. Po smrti Karla IV. se uchýlila do Hradce Králové.

V období **renesance**, kdy v Hradci Králové působili domácí i zahraniční řemeslníci, vzniká druhá dominanta náměstí – **Bílá věž**. Rozvoj města pokračuje s příchodem jezuitů. **Baroko** je v Hradci Králové zastoupeno například výstavní Biskupskou rezidencí nebo kostelem Nanebevzetí Panny Marie a nechybí ani morový sloup. V době vlády **Marie Terezie** a **Josefa II.** bylo město vzhledem ke své strategické poloze přestavěno na vojenskou pevnost.

Víte, že...

*Hradec Králové byl, jak název napovídá, jedním z **věnných měst českých královen**. Tato města pro manželky panovníků znamenala zázemí i zdroj příjmů. Mimo to zásobovala vybranými potravinami královský stůl. Například Jaroměř dodávala lososy, Mělník víno, Nový Bydžov raky a v případě Hradce to byli bažanti.*

Eliška Rejčka na vyobrazení ze Zbraslavské kroniky.

Katedrála svatého Ducha – předsíň královen.

Detail sochařské výzdoby **mariánského sloupu na Velkém náměstí**. Barokní sloup byl postaven 1714–17 jako poděkování za to, že se městu vyhnula morová epidemie. Na soklech v popředí vidíme postavy sv. Jana Nepomuckého a sv. Šebastiána. Na sloupu je dochováno i nejstarší vyobrazení nového městského znaku – reliéf lva držícího písmeno G.

Po neúspěšné **bitvě na nedalekém Chlumu**, 3. července 1866, byla pevnost zrušena. Bourání hradeb umožnilo další rozvoj spojený s výstavbou moderního města.

Největší vliv na vývoj **moderního Hradce Králové** měl starosta **František Ulrich** (1859–1939). Díky kvalitnímu regulačnímu plánu vzniklo jedinečné moderní centrum. Historické jádro je od roku 1962 městskou památkovou rezervací a je obklopeno neméně významnou moderní architekturou 1. poloviny 20. století. Na vzhledu moderního města se nejvíce podepsali dva významní čeští architekti.

Profesor Jan Kotěra (1871–1923) vyprojektoval několik významných budov, z nichž je za nejhonosnější považováno Muzeum východních Čech z let 1909–1912. Jeho žák **prof. Josef Gočár** (1880–1945) pak pokračoval ve stavební činnosti podle moderních zásad regulace a urbanismu. Známy je komplex školských budov V Lipkách i Gočárovo schodiště. Urbanismus města, vynikající architektonická díla, koncepce územního plánu a vysoká úroveň služeb lákaly do města řadu obdivovatelů, odborníků i laických návštěvníků, a Hradec Králové si právem vysloužil přívlastek „**Salon republiky**“.

Bílá věž, katedrála sv. Ducha a terasy Pod Kanovnickými domy.

Víte, že...

V roce 1424 byl v chrámu sv. Ducha poprvé (ale jenom dočasně, než byl převezen do Čáslavi) pohřben husitský vojevůdce **Jan Žižka z Trocnova**.

s mostem „Hučákem“ podle plánů architekta Sandera. Zajímavé jsou i Fňukovy Novákovy garáže nebo Liskovy městské lázně s unikátním deskovým vlnobitím.

Moderní město ale není dílem pouze architektů Kotěry a Gočára. Mezi nejkrásnější královéhradecké stavby patří budova **městské hydroelektrárny**

Nová architektonická díla vznikají na území města i dnes – jako například moderní Terminál hromadné dopravy nebo Studijní a vědecká knihovna.

Moderní budova **Studijní a vědecké knihovny** byla slavnostně otevřena v roce 2008.

Víte, že...

Při pohledu na **věžní hodiny Bílé věže** nelze přehlédnout, že ručičky měří čas neobvykle – malá ukazuje minuty a velká hodiny.

HRADECKÁ „NEJ“

Jak se dočtete na stránkách tohoto průvodce, v Hradci Králové toho lze vidět a zažít spoustu, takže budete pravděpodobně muset řešit dilema „co vynechat“. Snad vám rozhodování ulehčí tento seznam hradeckých „nej“, která byste naopak rozhodně neměli minout.

▶ KATEDRÁLA SVATÉHO DUCHA

Původně kostel, po založení biskupství roku 1664 povýšený na katedrálu. Gotickou cihlovou stavbu založila královna Eliška Rejčka roku 1308. V letech 1864–1874 byla budova novogoticky přestavěna, úprava věží je z roku 1901. Katedrála má délku 56 m a loď je vysoká 33 m. Na středním svorníku kručty se nachází nejstarší vyobrazení městského znaku z roku 1463.

www.dekanstvihk.cz

▶ BÍLÁ VĚŽ

Renesanční dominanta města díky své výšce 72 m nabízí jedinečný pohled na celé město i široké okolí. Cestou na ochoz uvidíte zvon Augustin (třetí největší v České republice), původní hodinový stroj od Josefa Božka a unikátní skleněný model Bílé věže v měřítku 1 : 20.

Viz str. 15.

www.bilavez.cz

▶ MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH

Monumentální budova muzea, národní kulturní památka, vznikla podle plánu architekta Jana Kotěry v letech 1909–1912. Stálá multimediální expozice dějin města Hradec Králové „Cesty města“ zahrnuje tři tematické okruhy: Cesta k městu českých královen, Cesta k pevnosti a K Salonu republiky.

www.muzeumhk.cz

Muzeum východních Čech.

▶ GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ

Její sbírky sledují hlavně vývoj českého moderního umění od přelomu 19. a 20. století do současnosti. Během roku v galerii probíhají přednášky, komentované prohlídky a další doprovodné programy. I samotná budova v pozdně secesním stylu je krásným exponátem.

www.galeriehk.cz

▶ SCHODIŠTĚ BONO PUBLICO

Kryté empírové schodiště v délce 37 metrů spojuje ulici Komenského a Velké náměstí. Průchod zpřijemňuje důmyslné osvětlení a volitelné ozvučení v podobě skladeb českých mistrů. K hrájícímu schodišti přiléhají parkově upravené terasy Karla Otčenáška. Schody jsou dubové a výraz „bono publico“ znamená „veřejné dobro“.

Schodiště Bono publico.

Labská elektrárna, jinak též zvaná Hučák, byla připojena k rozvodné síti 12. února roku 1910 ve 14 hodin a večer pak s velikou slávou rozsvítila obloukové lampy na Velkém náměstí.

▶ MALÁ VODNÍ ELEKTRÁRNA HUČÁK

Unikátní secesní budova elektrárny podle návrhu Františka Sandera zásobuje své okolí elektřinou od roku 1910. V informačním centru se můžete těšit na interaktivní exponáty, laboratoř s pokusy i virtuální realitu, které poutavě představují principy využití alternativních zdrojů energie – vody, větru, slunce, biomasy a geotermální energie.

www.cez.cz/hucak

▶ HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM

Moderní digitální planetárium v sousedství hvězdárny svým tvarem připomíná talíř UFO. Díky špičkovým technologiím zde budete mít vesmír téměř nadosah. Součástí planetária jsou také interaktivní expozice „Mikrosvět – makrosvět“ a „Energie – formy a přeměny“. Před hvězdárnou začínají **dvě naučné stezky**, Planetární a Galaktická. Viz str. 31.

www.astrohk.cz

▶ MUZEUM PETROF

V muzeu světově proslulého výrobce hudebních nástrojů uvidíte unikátní kousky klavírnického řemesla, které firma během své téměř 160leté historie vyrobila. Jedinečné klavíry, pianina, harmonia i samohrající stroje **budete moci i vyzkoušet**.

www.muzeumpetrof.cz

▶ KOSTEL SVATÉHO MIKULÁŠE

Roubený kostel ze 17. století odkoupilo město Hradec Králové v roce 1935 z východoslovenské vsi Malá Poľana. V krásném prostředí Jiráskových sadů byl slavnostně otevřen v roce 1935 jako památník padlým v první světové válce. (Viz str. 33.)

www.kostelsvatehomikulase.cz

▶ KOSTEL NANEBEVZETÍ P. MARIE

Kostel Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí je jednolodní stavba s párovými bočními kaplemi a bohatě zdobeným průčelím se dvěma

Víte, že...

V interiéru **kostela Sbor kněze Ambrože** spatříte vznikající hradeckou koncertní zvonohru. Ta bude mít po dokončení 50 zvonů a bude tak největší zvonohrou v České republice.

postranními věžemi. Jezuité zahájili stavbu kostela podle projektu Carla Luraga v roce 1652 a obě věže byly vyzdviženy již v roce 1661. Po požárech a historických událostech se dochoval pouze zvon zasvěcený Panně Marii v západní věži přilehlé k bývalé jezuitské koleji.

www.kostelphk.cz

▶ AMBROŽŮV SBOR

Funkcionalistický komplex Sboru kněze Ambrože Církve československé husitské (1926–1928) podle návrhu architekta Josefa Gočára je vynikající ukázkou urbanistické kompozice budované na nezvyklé trojúhelníkové stavební parcele. Svým tvarem připomíná loď, což není náhoda. Je inspirován podobou záoceanických parníků tehdejší doby.

www.cshhk.cz

Náš TIP

BÍLÁ VĚŽ

Renesanční Bílá věž je nejvyšší dominantou města (72 m). Název dostala díky zářivé barvě hořického pískovce, ze kterého je postavena. Ve věži je umístěn unikátní **skleněný model věže** v měřítku 1 : 20. Interaktivní prohlídka využívá moderní audiovizuální prvky. Uvidíte **zvon Augustin** (3. největší v ČR) nebo původní **hodinový stroj**. Z **ochozu** se návštěvníkům otevírá jedinečný pohled nejen na Hradec Králové, ale i na vzdálené vrcholky Krkonoše a Orlických hor.

Zažijte Bílou věž jinak :

renesanční památka během roku nabízí kromě klasických prohlídek i jedinečné zážitky. Můžete zažít **svítání** na Bílé věži, **noční prohlídky**, **zvonění na zvon Augustin**, ceremoniál zvoníků i sezónní prohlídky spojené s tradicemi nebo oživené kostýmovanými postavami.

www.bilavez.cz

Víte, že...

Prof. Jan Kotěra často navrhoval i úpravy interiéru a nábytkové soubory? Významná je i jeho tvorba funerální architektury a návrhy vozů elektriky či železničních vagonů.

VÝZNAMNÍ ARCHITEKTI

Kvalitní moderní architektura si žádá osvědčené stavebníky i zadavatele. Takovým byl královéhradecký starosta **JUDr. František Ulrich** (1859–1939). Zejména jeho zásluhou se v Hradci Králové mohl plně rozvinout talent předních architektů období secese a meziválečné avantgardy. Pojďme si blíže představit dvě významné osobnosti, jejichž dílo se významně vtisklo do tváře města – **Jana Kotěru** a **Josefa Gočára**.

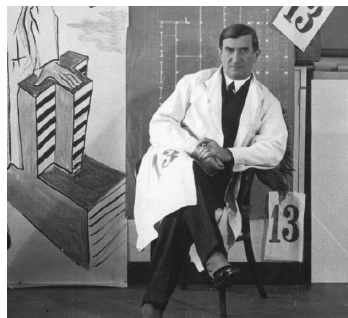
JAN KOTĚRA (1871–1923)

Kotěřův architektonický výraz se postupně vyvíjel od secesní architektury rané fáze v letech 1898–1905, kterou postupně zbavoval dekorativních prvků, k vrcholnému období v letech 1906–1912 ve znamení moderny (**budova muzea v Hradci Králové**) až k neoklasicismu pozdního období v letech 1913–1923. Kotěra ve svém díle reflektoval aktuální vývoj architektury a vše přetavoval ve svůj svébytný styl. Spolupracoval s řadou výtvarných umělců. V Hradci Králové se setkáme s realizacemi ze

všech fází architektonické tvorby, včetně jeho vrcholného díla – muzejní budovy. Jan Kotěra sice nebyl jediný, kdo vytvářel a ovlivňoval moderní architekturu a urbanismus města, jeho předválečná díla však narýsovala hlavní kontury budoucího „Salonu republiky“.

JOSEF GOČÁR (1880–1945)

Tento architekt, urbanista, publicista a profesor Akademie výtvarných umění patří k našim nejvýznamnějším architektům. Jedna z jeho prvních realizací, secesní průčelí činžovních domů v Hradci Králové, předznamenala jeho budoucí dlouhodobé působení v tomto městě. Je autorem **regulačního plánu** Hradce Králové i autorem významných staveb, jež vizi plánu postupně naplňovaly. Tak vznikl moderní veřejný prostor rozvíjejícího se města (Ulrichovo náměstí, zástavba na pravém břehu Labe...). Architektonická tvorba Josefa Gočára se vyvíjela od secese, kubismu, cihelné české architektonické moderny až k funkcionalismu a konstruktivismu. Dílo Josefa Gočára a dalších architektů (Jan Kotěra, Otakar Liska, bratři Rejchlové a další) vytvořilo z Hradce Králové bez nadsázky „**učebnici architektury pod širým nebem**“. Tyto stavby jsou navíc i z konstrukčního hlediska přehlídkou bouřlivého pokroku stavitelství v 1. polovině 20. století.

Josef Gočár

Schodiště navržené Josefem Gočárem propojuje od roku 1910 Velké náměstí s ulicí Komenského. Na svou dobu se jednalo o velmi odvážný vstup moderní architektury do historické zástavby (v pozadí barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie).

Univerzita Hradec Králové.

HRADEC KRÁLOVÉ – UNIVERZITNÍ MĚSTO

Hradec Králové po staletí byl a stále je přirozeným centrem duchovního života, kultury a vzdělanosti ve východních Čechách. Historie vzdělávání zde sahá hluboko do středověku – **latinská parikulární škola**, založená roku **1362** (tedy čtrnáct let po pražské Univerzitě Karlově), byla předchůdcem proslulého královéhradeckého gymnázia. Na něm i na jiných školách studovalo či vyučovalo mnoho vynikajících osobností, např. matematik a astronom, profesor Univerzity Karlovy Stanislav Vydra, historik Václav Vladivoj Tomek i jeden z tvůrců českého národního obrození, katolický kněz Josef Liboslav Ziegler. Dále to byli dramatici V. K. Klicpera a J. K. Tyl, básníci K. J. Erben, Václav Hanka či autor české hymny František Škroup, spisovatelé Alois Jirásek a Karel Čapek, politici Alois Rašín a samozřejmě Dr. František Ulrich, legendární královéhradecký starosta.

V jeho době vzklíčila myšlenka založení královéhradecké univerzity.

Vynikající je zdejší tradice **lékařských studií** – roku 1945 zde vznikla pobočka pražské Lékařské fakulty Univerzity

Víte, že...

V moderním **kampusu** Univerzity Hradec Králové, pár kroků od historického centra města, se potkávají tisíce mladých lidí, studentů tuzemských i zahraničních. Kromě **přednáškových sálů**, seminárních a počítačových učeben, je zde i **univerzitní knihovna**, prodejna skript, **galerie výtvarného umění**, ale také **relaxační zóny**, kantýny a další místa k odpočinku.

Kampus Univerzity Karlovy v Hradci Králové je společným projektem Lékařské fakulty a Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové. Tzv. **Vzdělávací a výzkumné centrum MEPHARED** by mělo po dokončení využívat cca 3 600 studentů.

Karlovy a po roce 1948 se stalo sídlem několika dalších vysokých škol – Vojenské lékařské akademie v roce 1951, Pedagogické fakulty (Pedagogický institut z roku 1959) a Farmaceutické fakulty v roce 1969. V roce 2015 univerzita Karlova slavnostně otevřela první z budov **nového kampusu**. Nové prostory v pětipodlažní budově v blízkosti fakultní nemocnice využívají Lékařská a Farmaceutická fakulta UK.

Vysokou úroveň a prestiž mělo i **církevní školství**. Na počátku 20. století bylo kvalitou a délkou studia typem první vysoké školy v Hradci Králové.

Změny po roce 1989 konečně přispěly k ustavení **Univerzity Hradec Králové** (v roce 2000). Na levém břehu Orlice vyrůstá v současnosti **nový kampus**, roku 2008 byla dokončena moderní vědecká knihovna.

Víte, že...

V Hradci Králové sídlí jedna univerzita a další zde mají své pobočky

- Univerzita Hradec Králové
- Univerzita Karlova v Praze, lékařská fakulta v Hradci Králové
- Univerzita Karlova v Praze, farmaceutická fakulta v Hradci Králové
- Univerzita obrany v Brně, fakulta vojenského zdravotnictví

Náš TIP

okruh II. Salon republiky a okruh III. Pevnost

Na procházku po Hradci Králové se můžete vydat po některém ze čtyř **procházkových okruhů**, zaměřených na milovníky architektury, nebo po některé z **tematických tras**. Povedou vás orientační stojany v příslušné barvě, jako například tyto před **Muzeem východních Čech**. Mapy a další informace vám poskytnou v infocentru.

PROHLÍDKA MĚSTA

To nejzajímavější a nezásadnější z architektonické tváře Hradce Králové můžete poznávat prostřednictvím **značených procházkových okruhů**, přičemž každý z nich vás pohodlně provede konkrétní epochou výstavby města.

▶ I. „HISTORICKÉ MĚSTO“

– procházkový okruh mapuje stavební období města od gotiky do 19. století, čeká vás celkem **13 informačních stojanů** se zajímavými informacemi. Na tuto procházku si rezervujte zhruba půldruhé hodiny.

1/ Radnice (Bílá věž) 2/ Náměstí Jana Pavla 3/ Bývalý pivovar 4/ Schodiště Bono publico 5/ Jezuitská kolej 6/ Galerie moderního umění 7/ Malé náměstí 8/ Mýtská ulice 9/ Pomník L. J. Pospíšila 10/ Žižkovy sady 11/ Klicperovo divadlo 12/ Na Hradě 13/ Svatojánské náměstí

www.hradeckralove.org/prochazky

okruh I. Historické město

Kanovnické domy (Velké náměstí): původně renesanční domy přestavěné v barokním stylu. Za autora přestavby je nejčastěji považován **Jan Blažej Santini-Aichel**.

okruh I. Historické město

Malé náměstí v historickém centru navazuje na Velké náměstí. Bývalá **Nová radnice** vznikla klasicistní přestavbou starších renesančních budov.

okruh I. Historické město

Klicperovo divadlo bylo otevřeno v roce 1885 a profesionální soubor zde působí od roku 1949. Pojmenováno bylo po dramatikovi Václavu Klimentu Klicperovi, který ve městě působil jako profesor na gymnáziu.

okruh II. Salon republiky

Masarykovo náměstí: komorní veřejný prostor navrhl **Josef Gočár** ve 20. letech 20. století spolu s rohovou budovou bývalé Anglo-československé banky (1922–23). Fasádu tvoří prvky se stylizovaným **písmenem M** – jedinečné pozadí pro **pomník T. G. Masaryka**, který vytvořil sochař **Otto Gutfreund**. Většinu obytné zástavby na jižní straně náměstí (20. léta 20. století) navrhl architekt Oldřich Liska. Dominantní stavbou náměstí je bývalý Živnostenský dům (1912), který projektoval architekt Vladimír Fultner.

okruh II. Salon republiky

Gočárový školy: areál bývalého Státního Rašínova gymnázia (1925–1927, nyní Gymnázium J. K. Tyla) byl postaven podle návrhu **Josefa Gočára**. Monumentální nárožní průčelí je zvrázněno **bronzovou sochou Vítěze** (1928) od **Jana Štursy**. Moderní komplex obecných a měšťanských škol včetně mateřské školy (1927–28) navržený také **Josefem Gočárem** patřil svým velkorysým pojetím, vnitřním uspořádáním a vybavením ve své době k nejmodernějším v republice. Západní křídlo školního areálu bylo postaveno až na konci 50. let podle projektu **Václava Rohlíčka**.

okruh III. Pevnost

Město se v 2. pol. 18. století proměnilo v rozsáhlou **barokní pevnost** (nejmodernější v rakouské monarchii), ale ta ztratila roku 1866 po bitvě u Hradce Králové svůj strategický význam a pevnost byla zrušena. Původní opevnění bylo postupně odstraněno, dodnes se dochovaly jen pozůstatky jako tato brána v hradební zdi.

▶ II. „SALON REPUBLIKY“

– okruh se věnuje období výrazného stavebního rozvoje města v první polovině 20. století. Z **11 informačních stojanů** se dozvíte o stavbách architektů Kotěry, Gočára, Lisky a dalších. Procházka vám zabere přibližně dvě hodiny.

- 1/ Muzeum východních Čech
- 2/ Smetanovo nábřeží 3/ Náměstí Svobody 4/ Masarykovo náměstí
- 5/ Ulrichovo náměstí 6/ Ambrožův sbor 7/ Gočárový školy 8/ Labská elektrárna 9/ Soutok Labe a Orlice
- 10/ Jirákovy sady 11/ U Grandu

▶ III. „PEVNOST“

– okruh je určen příznivcům vojenství a vojenského stavitelství v období baroka. Pevnostní fragmenty ve městě mapuje **11 informačních zastavení**, na tuto procházku budete potřebovat alespoň dvě a půl hodiny.

- 1/ Muzeum východních Čech
- 2/ Tylovo nábřeží 3/ Jirákovy sady 4/ Komenského 5/ U Přívozu
- 6/ Brněnská 7/ Jana Koziny
- 8/ Mýtská 9/ Trída ČSA 10/ Šimkovy sady 11/ Adalbertinum

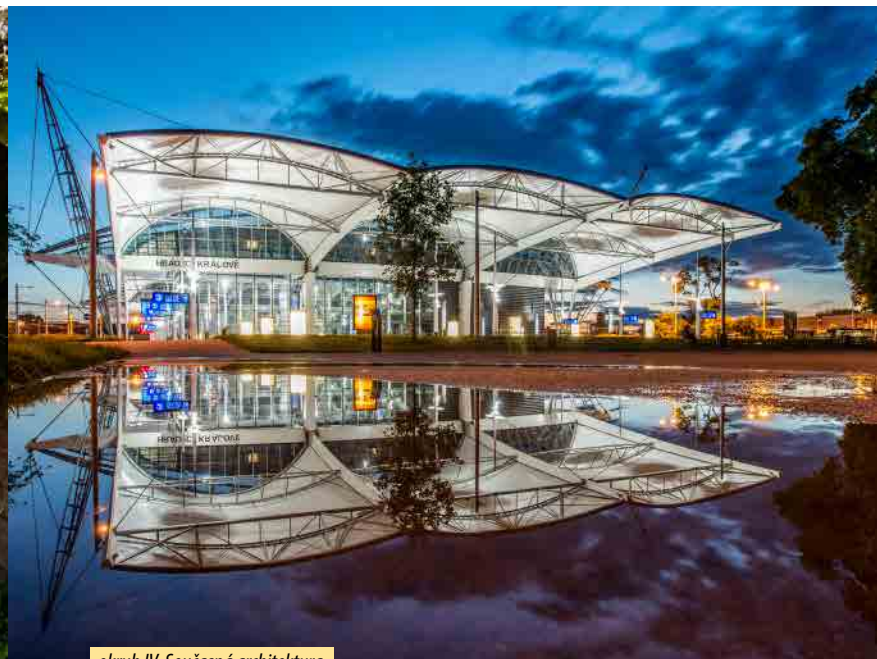
okruh IV. Současná architektura

Terasy Karla Otčenáška jsou součástí pásu kolem historického jádra. Původně zde bývalo středověké opevnění, dnes slouží terasy jako relaxační zóna.

okruh IV. Současná architektura

Riegrovo náměstí – prostor před **vlakovým nádražím** prošel rozsáhlou obnovou, která byla projektována současně s novým **Terminálem hromadné dopravy**.

okruh IV. Současná architektura

Terminál hromadné dopravy

Víte, že...

Terminál hromadné dopravy

byl dokončen roku 2008 a z mnoha hledisek představuje to nejlepší ze současné architektury v celém regionu (autoři projektu Patrik Kotas, Jan Stípek a Jaromír Chmelík).

▶ IV. „SOUČASNÁ ARCHITEKTURA“

– IV. procházkový okruh je dokladem toho, že Hradec Králové je hoden svého přívěska „učebnice architektury“ i díky stavbám z posledních desetiletí. Ty bývají často oceňovány titulem „Stavba roku“. Na **12 informačních stojanech** získáte povědomí o tom nejzajímavějším, co na území města v posledních letech vzniklo. Budete potřebovat alespoň tři hodiny času a pohodlnou obuv.

1/ Náplavka Labe a nábřeží sochařů

2/ Administrativní centrum

3/ Lávka přes Orlici 4/ Studijní

a vědecká knihovna 5/ Terasy

Karla Otčenáška 6/ Rekonstrukce

Bílé věže a schodiště Bono

publico 7/ „Divadelní náměstí“

8/ rekonstrukce Šimkových

sadů 9/ Zóna Aldis 10/ Terminál

hromadné dopravy 11/ Riegrovo

náměstí 12/ Náměstí 28. října

okruh IV. Současná architektura

Náplavka Labe – u hladiny řeky vzniklo v roce 2012 úpravou více než sto let starého betonového mola procházkové korzo. Prostor nad náplavkou oživila venkovní **galerie pískových soch**.

1. **Historická radnice**
2. **Bílá věž** (str. 15)
3. **Katedrála sv. Ducha** (str. 10)
4. **Kanovnické domy** (str. 21)
5. **Mariánský morový sloup** (str. 8)
6. **Bývalé jezuitské koleje**
7. **Kostel Nanebevzetí Panny Marie** (str. 12)
8. **Galerie moderního umění** (str. 11)
9. **Gočárovo schodiště** (str. 17)
10. **Terasy Karla Otčenáška** (str. 24)
11. **Schodiště Bono Publico** (str. 11)
12. **Terasy Pod Kanovnickými domy** (str. 9)
13. **Žižkova kasárna**
14. **VOŠ a SŠ zdravotnická**
15. **Gymnázium J. K. Tyla** (str. 22)
16. **Muzeum východních Čech** (str. 10)
17. **Adalbertinum** (str. 57, 69)
18. **Kaple sv. Jana Nepomuckého**
19. **Klicperovo divadlo** (str. 21, 57)
20. **Filharmonie Hradec Králové** (str. 58)
21. **Městské lázně – aquacentrum** (str. 44)
22. **Kongresové centrum Aldis** (str. 68)

Víte, že...

Monumentální vstupní průčelí **Muzea východních Čech** zdobí tak trochu tajemné sedmimetrové sochy, které jsou dílem Stanislava a Vojtěcha Suchardy (alegorické postavy představují Průmysl – drží sochu chlapce symbolizujícího město – a Historii).

Procházku po stopách hradeckých lvů můžeme začít na Velkém náměstí před historickou **radnicí**. Její průčelí zdobí kovová **plastika českého lva**, pod ním pod okny je erb s **městským lvem** a vedle **písmeno G** (Gradec).

TEMATICKÉ VYCHÁZKY

Pro ty, kteří chtějí poznat město Hradec Králové opravdu ve všech architektonických souvislostech, jsou připraveny další tematické procházkové okruhy. Přehled všech procházek naleznete na webových stránkách:

www.hradeckralove.org/prochazky nebo v brožuře, kterou získáte v informačním centru.

používalo lva hledícího vlevo (jako na státním znaku) a velké písmeno G (které vychází z původního názvu města Gradec). Oproti heraldickým pravidlům byl lev obrácen doprava, aby mohl držet v tlapách písmeno G. V ulicích města můžete zahlédnout lva zpracovaného v různých materiálech a různými technikami (pískovec, plech, sgrafito, malba) a v různých vpodobnáních (sochy, sfingy, reliéfy či pouhé hlavy).

PO STOPÁCH HRADECKÝCH LVŮ

(Velká a Malá lvi stezka)

Proč byla postava lva v minulosti tak hojně používána k výzdobě mnoha architektonických objektů a veřejných prostor v Hradci Králové? Velké množství realizovaných lvích motivů souvisí se souběhem původního královského (po vzniku republiky v roce 1918 státního) znaku a starého heraldického městského znaku. Město Hradec Králové v minulosti

Detail z fasády muzea – lev držící písmeno G.

Lávka přes Orlici, v pozadí zimní stadion ČPP aréna.

HRADECKÉ MOSTY

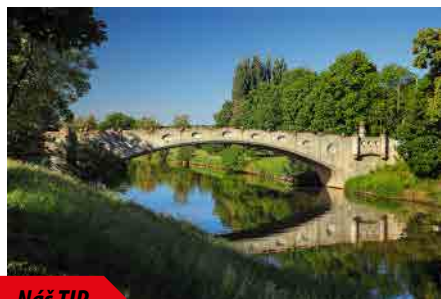
Hradec Králové je městem na soutoku Labe s Orlicí. Při procházkách po nábřežích můžete obdivovat unikátní **kolesové parníky**, nábřežní **promenády** mnohokrát do roka oživlé společenským děním, **mosty různých architektonických slohů**, procházkové korzo na náplavkách či segmentový jez „Hučák“.

HISTORICKÉ ŠKOLY

Školní budovy jsou jedním ze symbolů rozvoje Hradec Králové po „osvobození ze svírajícího sevření barokním opevněním“. Ještě za existence pevnosti město napsím „Zdaru mládeže a rozkvětu vědy“ v budově reálného gymnázia v roce 1874 naznačilo směr svého snažení. Stavebníkem školních budov v průběhu dalších necelých 90. let byl mimo města i stát a církevní organizace, ale město jim vždy poskytovalo výraznou podporu.

Lávka v Šimkových sádek.

Náš TIP

Silniční most „Kameňák“ na Pláckách – secesní železobetonový most postavený 1912–1913. Na levém břehu začíná 26 km dlouhá **cyklostezka Hradec Králové – Kuks**, která je součástí dálkové cyklotrasy **Labská stezka**.

Víte, že...

Tento **hodinový stroj** si můžete prohlédnout při návštěvě **Bílé věže**, kde je součástí expozice (viz str. 15). Byl vytvořen mechanikem a hodinářem **Josefem Božkem** a roku **1829** nahradil původní stroj z roku 1591. Dnes hodiny na věži pohání elektrický stroj.

HRADECKÉ HODINY

Pokud vás zajímají **hodinové stroje**, **číferníky** a **sluneční hodiny**, vydejte se na procházku po hradeckých hodinách. Provede vás po zajímavých místech v centru města, a když budete mít chuť a čas, protáhněte si ji i do okrajových částí.

HRADECKÉ VĚŽE A VĚŽIČKY

Věže a věžičky představují výrazné **dominanty města** i jednotlivých objektů. Věže, které nepatřily církvi a jednotlivým kostelům, byly většinou v majetku obce. V minulosti sloužily k různým účelům. Bývaly např. součástí opevnění – jako strážné věže, ohlašovaly se z nich troubením požáry, cimbálem čas, u některých bývaly celnice při vstupu do města, některé sloužily jako zvonice, skladiště nebo rezervoáry vody nebo v nich bývalo vězení.

PLANETÁRNÍ A GALAKTICKÁ STEZKA

Stezky začínají na Novém Hradci Králové u budovy hvězdárny a provedou vás krajinou v okolí města. Obě stezky připravila Hvězdárna a planetárium ve spolupráci s Astronomickou společností v Hradci Králové. 6,5 km dlouhá planetární stezka je zmenšeným **modelem sluneční soustavy**. Galaktická stezka zobrazuje jedenáct nejznámějších nebeských objektů v naší Galaxii – **Mléčné dráze**.

www.astrohk.cz

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové.

Soutok Labe s Orlicí.

MĚSTO ZELEŇ

Kdo poprvé navštíví krajské město, bude jistě překvapen zdejším příjemným prostředím, pro které je typické prolínání svěží zeleně s architekturou. Během procházek narazíte na odpočinkové zóny, terasy, mnoho parků s vodními plochami, jsou zde hřiště, cyklostezky a upravená nábřeží řek Labe a Orlice. Na poznávání městské zeleně jsou zaměřeny tematické vycházky „Po hradeckých parcích a sadech“ a „Stežky v Městských lesích“.

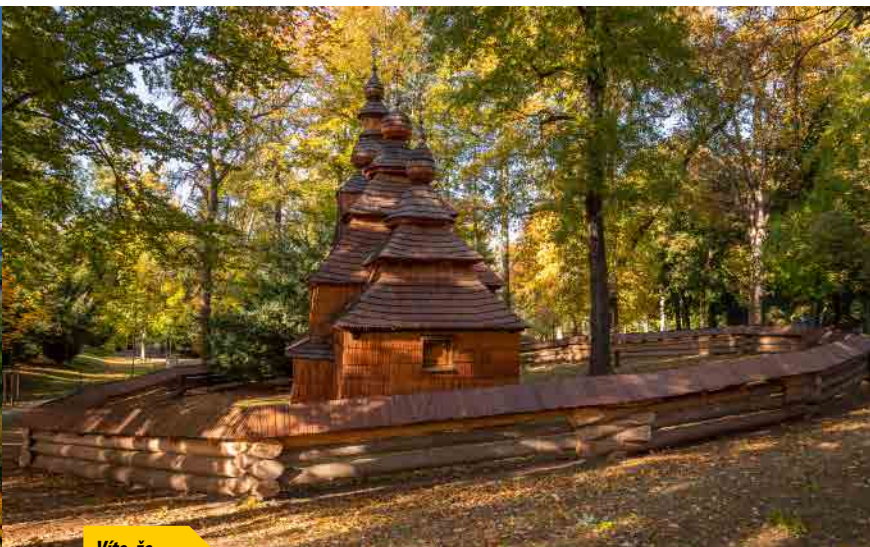
PARKY A SADY

Symbolem urbanistického uspořádání města Hradce Králové je schéma regulačního plánu architekta Josefa Gočára z let 1926–28 s charakteristickým prolínáním zelených klínů do zástavby. V této době již byla většina městských parků založena. K založení prvního neveřejného parku, nyní **Jiráskovy sady**, pro důstojníky na soutoku řek

Labe a Orlice, přispěla válka 1866, která časem přinesla definitivní zánik barokní pevnosti. Zakládání veřejné zeleně je spojeno s činností okrašlovacího hnutí, jehož počátky sahají do 60. let 19. stol. V roce 1886 byl založen **první veřejný park – Vonešovy sady**.

Jiráskovy sady

Jiráskovy sady jsou označovány za nejkrásnější park ve městě. Mají kouzelnou polohu na soutoku Labe a Orlice a jsou kombinací přírodního **anglického parku** a dokonale upravených ploch po vzoru **francouzského zahradnictví**. Původně vznikly jako důstojnický park. Najdete tu **rozárium** a **alegorické sousolí soutoku Labe a Orlice** od Josefa Škody z roku 1934. V parku je také umístěn dřevěný pravoslavný **kostelík sv. Mikuláše**, který původně pochází ze Zakarpatské Ukrajiny a byl sem převezen v první polovině 20. století. V areálu sadů se také nachází pozůstatky josefovské pevnosti – tzv. poterna (2 m vysoký tunel spojující centrální část sadů s rozáriem)

Víte, že...

Dřevěný kostelík sv. Mikuláše z počátku 17. století je takový „malý cestovatel“. Původně stával v obci Habura u Medzilaborců na východním Slovensku. Roku 1740 byl prodán a přestěhován do nedaleké Malé Poľany. V roce 1935 byl převezen ze Slovenska do Hradce Králové a umístěn do **Jiráskových sadů** jako památka padlých za první světové války.

a také zbytek střílnových kasemat. Je zde i **Floristická škola**, která byla původně restauračním pavilonem postaveným podle plánů J. Rejchla v roce 1933. Nedaleko hlavního vstupu stojí **pomník** z roku 1922 od B. Liznera, který připomíná Jiráskův román Bratrstvo.

Malí návštěvníci mohou využít zdejšího **dětského hřiště**. Do Jiráskových sadů se dostanete buďto hlavní branou od zimního stadionu (z Komenského třídy), nebo postraní brankou od Sanderovy elektrárny.

Rozkvetlé Jiráskovy sady.

U soutoku Labe s Orlicí leží **Jiráskovy sady**. Pocházejí z let 1867–68 a zajímavé je, že původně byly neveřejné – sloužily jako důstojnický park.

Žižkovy sady

Parku dominuje **socha Jana Žižky z Trocnova** z roku 1971. Rozkládá se pod tzv. severními terasami přímo pod historickým jádrem a má rozlohu 3,5 ha. Sady byly založeny už v letech 1905–1906 a vznikly na místě původního **vojenského cvičiště**. Dalším výrazným prvkem je **kruhová fontána** v centrální části parku. Charakter parku se blíží francouzským zahradám a zvláště pečlivě upravované květinové plochy tento dojem umocňují. Na východním konci sadů je umístěna **bronzová socha** významného královéhradeckého činitele **Jana Ladislava Pospíšila**, který – jak připomíná nápis na podstavci – „osvobodil město z pout hradebních“. Autorem pomníku, který byl odhalen v roce 1933, je Josef Škoda. Právě na tomto místě bylo v roce 1884 slavnostně zahájeno boření hradeb josefovské pevnosti.

Šimkovy sady

Nejrozlehlejší královéhradecký park má plochu 18 ha a jeho návrh zpracoval **J. Gočár** v roce 1925. Uspořádán je

jako anglický park s **umělými jezírky**. Jeho jižní hranici tvoří pozůstatek pevnostních šancí. Sady mají zajímavou historii, například v době krize byl tento park přirovnáván k pražské Hladové zdi, protože zde pracovali nezaměstnaní, aby získali nárok na finanční podporu. Jméno sadů se v historii několikrát změnilo a současný název připomíná **Karla Šimka**, který padl poblíž parku 9 dní před koncem 2. světové války, když ničil telefonní vedení pro německou posádku. Po **rozsáhlé rekonstrukci** (proběhla 2012–2013 podle projektu Ing. arch. Pavla Zadrobílka) vzniklo příjemné místo k procházkám i k aktivnímu odpočinku. Děti se mohou vyřadit na dvou dětských hřištích, zájemci mohou jezdit na inlinech a trochu adrenalinu si zaručeně užijete ve Skate parku.

Sukovy sady

Poblíž hlavního nádraží se nachází příjemný kousek zeleně se sadovou úpravou.

Šimkovy sady krásí vyhlídková mola vybudovaná nad jezírkem.

Kubiškovy sady

Příjemný parčík ohraničený Pospíšilovou třídou a ulicemi Hradební a Víta Nejedlého.

Parčík Pohádka

Původně zanedbaná zahrada budovy Univerzity Hradec Králové (Šafaříkova ulice) byla přestavěna podle návrhů

P. Součkové a F. Čurdy v roce 2001. Architekti využili původní vzrostlé stromy, které doplnili další parkovou výsadbou a vytvořili tak nevelkou (cca 4 000 m²) zelenou oázu mezi zástavbou, která slouží jako **dětské hřiště** a **odpočinkový parčík**.

Šimkovy sady prošly rozsáhlou rekonstrukcí v letech 2012–13.

Zastavení na **Pohádkové stezce**.

MĚSTSKÉ LESY

Město Hradec Králové získalo lesy už v roce 1307 darem od římského krále Albrechta. V průběhu staletí jejich rozlohu zvětšovalo a dnes již vlastní 3 850 ha. Tyto „**zelené plíce města**“ nabízejí volnočasové vyžití, relaxaci i spoustu zábavy. Na výběr máte **naučné a pohádkové stezky**, trasy různých náročností pro **cyklisty, in-line bruslaře, turisty** či jezdce na **koních, obory** se zvěří, **dětské hřiště** stylizované jako Rytířské hradiště a **veřejné ohniště** s možností grilování. Dále **lesní posilovnu, lanový park, altány, lavičky a stolky** pro chvíle odpočinku, v zimě pak upravované **trasy pro běžkaře**. V letním období si užijte **koupání** na Stříbrném rybníku nebo na Biřičce. **To vše blízko města a snadno dostupné!**

Náš TIP

Lesní běžecká stezka

– **800 m dlouhý okruh** byl vytvořen pro milovníky běhání na čerstvém vzduchu, která je navíc šetrná ke kloubům. **Pohodlný měkký povrch** tvoří vrstva přírodní štěpky, která je překryta jemnými pilinami. Na trase jsou vyznačeny dva úseky v délce 50 a 100 metrů. Je určena pouze pro běžce a běh se v jednom směru. Chcete si tuto specialitu inspirovanou finskými běžeckými drahami vyzkoušet? Stezku naleznete u lesní cesty Hradečnice cca 200 m od lesního hřbitova.

www.mestske-lesy.cz

Vodnická stezka vede kolem hradeckých rybníků.

Na nejmenší návštěvníky čekají vyřezávané sochy pohádkových bytostí.

Podzimní výlov rybníka.

Pohádková stezka

Stezka je plná příběhů, které skrývají mnoho lesních ponaučení a tajemství. Trasa dlouhá přibližně **2,5 km** se vine od Mazurovy chalupy a končí u **rybníka Výskyt**. Návštěvníci se v krásné přírodě postupně seznámí s pohádkami a postavičkami výtvarnice a spisovatelky **Marty Pohnerové**, jako jsou například drak Větvička, kouzelník Šišule či borůvková víla. Jednotlivé pohádky na panelech doprovází postavičky vyřezané místním řezbářem. Na začátku i na konci stezky můžete využít **veřejné ohniště**.

Vodnická stezka

Nenáročná trasa dlouhá asi 2 km začíná na hrázi **rybníka Biřička** a končí na břehu **rybníka Datlík**. Do malebné přírody hradeckých rybníků jsou zasazeny **příběhy vodníků, čertů, mluvicích rybek** a dalších pohádkových bytostí od výtvarnice a spisovatelky Marty Pohnerové, sochy lemují celou stezku. Na začátku cesty u rybníku Biřička můžete využít **veřejné ohniště**.

Veřejné ohniště.

Dětský park **Rytířské hradíště**.

Naučná stezka Funkce lesa

Stezka má návštěvníkům přiblížit funkce lesního celku a informovat je o tom, že les nedává jen dřevo a plody, ale má mnoho významných funkcí, které si často ani neuvědomujeme. Cesta vede kolem přírodní památky **Černá stráň** a svou pouť zakončíte na lesní cestě Podzásepská, kousek od Mazurovy chalupy.

Stezka siluet

Na 500 m dlouhé stezce si můžete vyzkoušet, zda poznáte **ptáky české přírody** podle jejich siluet, a seznámíte se i se zvířaty žijícími v Městských lesích. U prvního panelu si stáhněte aplikaci Les poznání a u siluet ptáků načítejte QR kódy a získíte informace o jednotlivých druzích nebo si poslechněte jejich zpěv.

Naučná stezka Mrtvé dřevo

Dozvíte se, co se pod tímto pojmem skrývá, jaký význam v přírodě má, jaké organismy jsou na ně vázány nebo jakou roli hraje ve vývoji některých druhů živočichů a rostlin. Stezka prochází přímo přírodní památkou Sítovka, kterou naleznete na žluté

Na území **Městských lesů** jsou i cenná chráněná území a přírodní památky.

Oblíbené jsou **obory s divokými zvířaty**. Např. s daňky, muflony a divočáky, s divokými koni nebo s buvoly.

turistické trase nedaleko rybníčku Na Olšině. Na stezku můžete také sejít z lesní cesty Podzásepské, která vede od asfaltové cesty Hradečnice k Mazurovým chalupám.

Asfaltový okruh měří 10,5 km.

Stezka Po stopách přírody

Stezka seznámí návštěvníky s vybranými zvířaty žijícími v místních lesích a zajímavostmi na ekologická témata. Vede lesem ze zadní části kempu Stříbrný rybník a směřuje k občerstvení U Pytláka. Trasa je dlouhá **1 km** a je vhodná i pro kočárky. Na stezce můžete využít mobilní aplikaci Lesní svět.

Asfaltový okruh

Trasa vedoucí krásnou přírodou je vhodná pro in-line bruslaře. Měří **10,5 km**, má mnoho odpočinkových míst, najdete zde i občerstvení. Začátečníci mohou využít 0,8 km dlouhou tréninkovou trasu.

Hippostezka od Zděné boudy

Trasa je dlouhá cca **7 km** a cestou si můžete prohlédnout Rytířské hradíště nebo rybníčky Češík a Kříž. Hippostezka je v terénu značena pomocí žlutých destiček s piktogramem jezdců na koni a v turistické mapě červenou tečkovanou čarou. Kromě uvedené hippostezky vede po jižní a východní hranici Městských lesů rozsáhlá trasa doporučená jezdcům na koních. Stezka je naznačena v turis-

tické mapce červenou tečkovanou čarou a v terénu písmeny HP na stromech.

Trasy pro vozíčkáře

Modrá trasa je dlouhá **3 km**, začíná na konečné autobusu č. 9 u Lesního hřbitova, vede k rozcestí ve Vlčích jamách, odtud pokračuje k dalšímu rozcestí U Dvou Šraňků, kde odbočí k rybníku Výskyt. **Červená trasa** je dlouhá **11 km**, vede od konečné autobusu č. 1 a 2 na Novém Hradci Králové, Přemyslovou ulicí přes lávku nad silnicí R 35 až k rozcestí ve Vlčích jamách, kde odbočí do Svinar a odtud pokračuje až k rybníku Výskyt. Na **turistické mapě Městských lesů** jsou trasy vyznačeny **oranžovou** přerušovanou čarou.

Lesní posilovna.

Bohatá sgrafitová výzdoba a socha Elišky Pomořanské na průčelí **čínžovního domu Viktora Weinhengsta**, dokončeného roku 1899 (Eliščino nábreží 310).

ZÁŽITKOVÉ PROHLÍDKY

Poznávat město můžete nejen pěšky nebo na kole, ale také pohodlně z paluby vyhlídkového parníčku nebo ze sedadla turistického vláčku. Na webu Turistického informačního centra naleznete řadu komentovaných tematických prohlídek. Dozvíte se také, jak historie měnila názvy ulic a náměstí. A pokud vám nestačí pozorovat svět kolem vás, můžete se vrátit do středověku a vystopovat již zaniklé sakrální stavby. Některé zážitkové prohlídky mají sezónní charakter, doporučujeme ověřit provoz na uvedených webových stránkách.

Komentované prohlídky města

– v kalendáři akcí Turistického informačního centra si můžete během roku vybírat z nabídky komentovaných prohlídek. Některé jsou vedené turistickým průvodcem, jiné pro vás připravili jednotlivé instituce a odborníci.

Záleží na vás, zda si vyberete klasickou poznávací procházku anebo dáte přednost tematické prohlídce spojené se zážitkem. Nabídku sledujte na www.hkinfo.cz

Labské kolesové parníčky

– téměř **hodinová okružní plavba** na parničcích Hradec, Královna Eliška, Primátor Ulrich a Pirátská plachetnice, které kotví na pravém břehu Labe naproti Městským lázním – Aquacentru, umožňuje originální pohled z vodní hladiny na hradecké dominanty a romantická zákoutí labských břehů. Více informací a rezervace na www.parloplavbahk.cz

Historická proměna města

– názvy některých ulic a náměstí se během 19. a 20. století často měnily. Trasa proměny města má celkem **19 zastavení**, která jsou vyznačena v mapce. Více informací a mapka ke stažení na www.hradeckralove.org/prochazky

Koupaliště a Wellness Flošna.

TIPY PRO RODINY S DĚTI

„Do Hradce i na Hradecko Gustík pozve každé děčko!“

Na rodiče s dětmi čekají interaktivní expozice, venkovní i vnitřní hřiště a sportoviště. Královéhradecký Lviček Gustík přináší ověřené tipy, kam vyrazit s dětmi v Hradci Králové a na Hradecku.

www.gustik.cz

MOŽNOSTI KOUPÁNÍ

Městské lázně – Aquacentrum

– fungují už od roku 1933 a byly nejmodernější krytou plovárnou v tehdejším Československu především díky unikátnímu systému deskového vlnobití z továrny Kolben Daněk. Tato technická památka je funkční i po přestavbě na aquacentrum. Můžete využít bazén, tobogán, relaxační bazénky, masážní trysky, saunu, solárium i masáže. Lázně

Lviček Gustík.

jsou propojeny také se sousedním 50metrovým plaveckým bazénem.

www.snhk.cz

Koupaliště a Wellness Flošna

– svůj název získalo podle přesunutého pevnůstky, která se nachází v jeho blízkosti. V letním období můžete využít venkovní vyhříváné bazény s atrakcemi. Celoročně funguje wellness studio s několika druhy saun, parních kabin, hydroterapií, relax zónou, solárium a masážemi. Využít můžete i posilovnu a dobře se najíte v místní restauraci s bowlingem.

www.snhk.cz

Náš TIP

Interaktivní expozici nabízí **Infocentrum Hučák**. Sídlí v atraktivních prostorách secesní elektrárny. Chcete-li se zábavnou formou dozvědět, jak se vyrábí elektřina z obnovitelných zdrojů, jste na správném místě!

www.cez.cz/cs/o-cez/infocentra

Náš TIP

Rodiny s dětmi mohou poznávat Hradec Králové a okolí prostřednictvím **Lvička Gustíka**. Spoustu tipů na skvělou zábavu najdete zde:

www.gustik.cz

Vodáci na řece Orlici.

Stříbrný rybník

– pro příznivce přírodního koupání je vodní plocha v bezprostředním sousedství Městských lesů jasnou volbou. V nabídce jsou různé vodní atrakce nebo lanový park. Pokud byste tu chtěli strávit více času a poznat více např. Městské lesy, využijte služeb místního **kempu**, který nabízí **ubytování** i v **chatkách** a **karavanech**.

www.stribnrybnik.cz

Písníky

– v okolí města se nachází hned několik písníků vzniklých po těžbě. Díky písčitému podloží a plážím nabízejí příjemné a čisté koupání i možnost rybaření. Správcí písníků je známý i možnost jízdy na skútrech a motorových člunech. Na Plačickém písníku byl pak vybudován Cablewakepark. Opatovický písník je pak oblíbený například u příznivců nudismu.

www.cablewakepark.cz
www.spravcakhk.cz

Stříbrný rybník.

Cyklisté rádi využívají trasy v **Městských lesích**, které jsou hned za městem.

CYKLOVÝLETY

Hradec Králové a jeho okolí je místo cyklistům zaslíbené – samozřejmě především díky rovinatému terénu. Tady si zkrátka projížd'ky na kole užijí děti i senioři.

Městské lesy Hradec Králové

– lesy jsou protkány množstvím značených cyklotras. Turistickou mapu Městských lesů získáte v Turistickém

informačním centru, v kempu Stříbrný rybník nebo si ji stáhnete na webu. Viz str. 36.

www.mestske-lesy.cz

Cyklostezka Hradec Králové – Kuks

– dálková cyklotrasa č. 2 Labská stezka měří 1 270 km od pramene Labe až k Severnímu moři. Z Hradce Králové vede komfortní cyklistická magistrála až k baroknímu areálu Kuks v Podkrkonoší. **Hospitál Kuks** je unikátní barokní

Oblíbené jsou projížd'ky po nábřeží řeky Orlice.

Kuks patří k nejvýznamnějším památkám českého baroka. Z Hradce Králové je dostupný po cyklostezce vedoucí podél Labe (26 km, 2 hodiny).

komplex bývalých lázní, hospitálu s kostelem Nejsvětější Trojice a původní lékárnou, založený koncem 17. století Františkem Antonínem Šporkem. Trasa začíná u tzv. Kamenného mostu na Pláckách (viz str. 36) a můžete cestou navštívit kapli Zjevení Páně ve Smiřicích (viz str. 52) – barokní stavbu s ojedinělým interiérem dokončenou kolem roku 1711. Za návštěvu stojí také pevnost **Josefov** z 18. století, která patří k nejrozsáhlejším podzemním obranným systémům v Evropě. Dále si nenechte ujít lapidárium s původními sochami z dílny M. B. Brauna.

Hospitál Kuks – působivé průčelí barokní památky, která nese rukopis takových osobností, jako byli architekt Giovanni Batista Alliprandi a sochař **Matyáš Bernard Braun**.

Opačným směrem dojedete z Hradce Králové po cyklostezce do Vysoké nad Labem, odkud můžete pokračovat na hrad **Kunětická hora**.
www.labska-stezka.cz

Častým cílem cyklistů je **Pomník „Baterie Mrtvých“ na Chlumu**, zde proběhly 3. 7. 1866 jedny z nejtěžších bojů bitvy u Hradce Králové – více na str. 54.

Archeocyklotrasa

– jednou z hlavních atrakcí Hradecka je **Archeopark pravěku Všestary** (viz str. 51). Významné archeologické lokality jsou však i na dalších místech Hradecka. Můžete je poznat v rámci naučné **archeocyklotrasy**. Začíná v Hradci Králové u zimního stadionu a končí na nádraží ve Smiřicích. Měří 25 km a můžete ji absolvovat i v protisměru. Lze se z ní napojit na Labskou cyklotrasu a dokončit tak celý okruh. Na trase naleznete 14 infotabulí s mapkami, rekonstrukcemi a artefakty ve významných archeologických lokalitách Hradecka. Venkovní expozice archeoparku představuje ukázky pravěkých staveb. Vnitřní expozice je složena z části podzemí – život – duchovní svět prehistorických lidí a zároveň přibližuje metody archeologické práce.

www.archeoparkvsestary.cz

Naučné stezky Chlum 1866

– oblast v okolí Chlumu je protkána naučnými stezkami i doporučenými cyklotrasami s informačními tabulemi, které vás seznámí se zajímavými místy a okolnostmi bitvy i s pomníky a památníky, které vznikly jako vzpomínka na ty, kteří zde položili své životy. Z Hradce Králové se můžete vydat např. po **naučné stezce „Bitva u Hradce Králové 3. 7. 1866 – ústup rakouské armády“**. Trasa začíná na břehu Labe naproti Muzeu východních Čech a končí po **18 km** pod Chlumem. Čeká vás **11 zastavení**, která mapují pohyb rakouských jednotek. Na ni navazují další naučné stezky, např. k Válečnému muzeu na Chlumu. Více informací o bitvě viz str. 54.

Zámek **Hrádek u Nechanic** leží 15 km západně od Hradce Králové.

VÝLETY PO OKOLÍ

V okolí krajské metropole najdete další památky, které rozhodně stojí za vidění. Příznivce opravdu dávné historie potěší svou nabídkou **Archeopark Věstary**. Pro milovníky baroka jsou nadosah takové skvosty jako zámek **Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou**, **zámecká kaple Zjevení Páně ve Smiřicích** nebo **areál Kuks**. Bohužel i krvavé události jsou součástí našich dějin a na jednu z největších bitev můžete vzpomenout na Chlumu. Pokud preferujete romantiku, pak budete nadšeni ze **záмку Hrádek u Nechanic**, který je častou kulisu filmů a pohádek.

Jak žili naši prarodiče si můžete připomenout v **Podorlickém skanzenu v Krňovicích** nebo na **Šrámkově statku v Pileticích**. Neopomeňte také navštívit unikátní **Třebechovické muzeum betlémů** s jedinečným mechanickým

Proboštovým betlémem. V **Novém Bydžově** obdivujte novogotickou radnici či **Muzeum hraček Stuchlíkovi**. www.hradecko.eu

U jednotlivých cílů jsou uvedeny přibližné dojezdové časy z Hradce Králové.

Chlum – památník bitvy 1866

(cca 15 minut)

Památku tisíců padlých vojáků připomíná téměř pět set pomníků rozesetých po celém bojišti. Areálem bojiště procházejí naučné stezky a je otevřeno muzeum v Chlumu a sezónní infocentrum. Každoročně se tu začátkem července konají vzpomínkové akce s bitevními ukázkami. Viz str. 54.

Muzeum války 1866 na Chlumu

(cca 15 minut)

Viz str. 54.

Kunětická hora leží 20 km jižně od Hradce Králové.

Hrádek u Nechanic

(cca 20 minut)

Obec proslavil blízký zámek, jenž si nechal postavit hrabě František Arnošt Harrach v letech 1839–1854 ve slohu **anglické romantické gotiky**. Dvoukřídlou stavbu s dvoupatrovou věží s cimbuřím obklopuje zámecký park (dnes **golfové hřiště**). Interiéry jsou bohatě vybaveny a zámek je dějištěm mnoha zajímavých akcí a je znám z filmů a pohádek. Dopřejte si návštěvu vánočně vyzdobených interiérů nebo některý z koncertů vážné hudby v jeho krásných interiérech. Nedaleké Nechanice jsou rodištěm významného politika **Aloise Rašína**. www.zamek-hradekunechanic.cz

Věstary

(cca 15 minut)

Hlavní atraktivitou obce je **Archeopark**, který zahrnuje muzeum s vnitřní třípatrovou expozicí s modelem pravěké krajiny i přednáškovým sálem. Ve venkovní části můžete pod širým nebem obdivovat stavby z doby kamenné, bronzové a železné. Během pravidelných

vikendových akcí si můžete vyzkoušet některé z pravěkých činností. V obci se nachází také krytý plavecký bazén.

www.archeoparkvestary.cz
www.vsestary-obec.cz

Kunětická hora

(cca 20 minut)

Majestátní hrad (místní ho familiárně nazývají „**Kuňka**“) se nachází na stejnojmenném vrcholu u Pardubic, odkud dominuje krajině Polabí a je dobře viditelný i z hradeckých vyhlídek.

www.hrad-kunetickahora.cz/cs

Kuks

(cca 25 minut)

Barokní areál nechal vybudovat v letech 1692–1724 hrabě **František Antonín Špork** jako lázně se špitálem. Svému původnímu účelu Kuks sice dlouho nesloužil, ale zanechal nám neobyčejné bohatství v podobě vrcholně barokní architektury, a především sochařské výzdoby z dílny Matyáše Bernarda Brauna. Viz str. 48.

www.hospital-kuks.cz

Barokní pevnost Josefov – byla vybudována za panování Josefa II., ve stejné době jako mohutné opevnění Hradce Králové.

Josefov (Jaroměř)

(cca 25 minut)

Pevnostní město bylo vybudováno spolu s Terezínem (v Ústeckém kraji) na příkaz Josefa II. v 80.–90. letech 18. století na obranu nové severní hranice habsburské monarchie.

www.pevnostjosefov.cz

Třebechovice pod Orebem

(cca 20 minut)

Městečko při soutoku řek Orlice a Dědiny je známé díky **Třebechovickému muzeu betlémů**, jehož nejznámějším exponátem je tzv. Proboštův pohyblivý betlém. Unikátní dílo vytvořili Josef Probošt, Josef Kapucian a Josef Friml, kteří během 40 let vyřezali 2000 figurek, stromů a částí architektury. Betlém je národní kulturní památkou a má svůj domov v nově postavené muzejní budově.

www.betlem.cz

www.trebechovice.cz

Podorlický skanzen Krňovice

(cca 20 minut)

Na okraji Třebechovic pod Orebem, ve vesnici Krňovice, vzniká od roku 2002 skanzen připomínající **lidovou vesnickou architekturu východních Čech**. Zdejší stavby mají funkční vybavení a při akcích tak můžete vidět například pečení chleba v peci, kování železných předmětů, mletí obilí nebo některé historické zemědělské stroje. Žijí tu domácí zvířata. Konají se zde svatby a různé společenské akce.

www.krnovice.cz

Smiřice

(cca 20 minut)

Mezi naše přední barokní památky se řadí **zámecká kaple Zjevení Páně** ve Smiřicích. Autorství je připisováno Kryštofu Dientzenhoferovi (postavena byla v letech 1699–1711). Nádherný barokní interiér zdobí malby Jana Jakuba Steinfelse a **Petra Brandla**, významného barokního umělce, jehož

Zámek Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou zaujme každého svým neobyčejným půdorysem, který z něj dělá jednu z nejpozoruhodnějších staveb vrcholného baroka.

mistrovské dílo „Klanění tří králů“

z roku 1727 je ozdobou smiřického oltáře. Kaple je na rozdíl od hlavní zámecké budovy přístupná. V protější budově Dvorany se nachází informační centrum. Pozornost si zaslouží i smiřické nádraží v podobě loveckého zámečku – je jedním z nejkrásnějších nádraží v České republice.

www.kaple.smirice.cz

www.smirice.cz

Chlumec nad Cidlinou

(cca 30 minut)

Město známé jako rodiště dramatika **Václava Klimenta Klicpery** a také díky neúspěšnému selskému povstání – kdy by neznal rčení „dopadli jak sedláci u Chlumce“? Dominantou města je **barokní zámek Karlova Koruna** z let 1721–1723, rezidence Františka Ferdinanda Kinského. Byl postaven architektem Františkem Maxmiliánem Kaňkou podle návrhu Jana Blažej Santiniho-Aichla. V objektu Lorety

dnes sídlí Městské muzeum. Nejen pro děti je určen areál FAJNPARKU s částmi jako Dinoprales, Hopsálkov, Zvířátkov a dalšími.

www.kinsky-dal-borgo.cz

www.chlumecnc.cz

www.fajnpark.cz

Vysoká nad Labem

(cca 15 minut)

Na okraji obce se tyčí **rozhledna Milíř**. Unikátní stavba ze dřeva a oceli stojí v nadmořské výšce 284,5 m a měří **31 metrů**, přičemž vyhlídková plošina je ve výšce 27 m a pro výstup na ni musíte zdolat 144 schodů. Odměnou vám bude výhled na nejvyšší budovy Hradce Králové, Kolibu, Kunětickou horu a Chlum. Za jasného počasí spatříte i Krkonoše, Orlické a Železné hory. U paty rozhledny funguje občerstvení.

www.vysoka-nad-labem.cz/

[rozhledna-milir](http://rozhledna-milir.cz)

Ve výroční dny bitvy se na bojišti každoročně konají bitevní ukázky, pietní a vzpomínkové akce. www.koniggratz1866.eu

BITVA U HRADCE KRÁLOVÉ

Bitva u Hradce Králové mezi rakousko-saskou a pruskou armádou se odehrála **3. 7. 1866** a byla největší polní bitvou, která kdy byla bojována na území dnešní České republiky – účastnilo se jí více než **454 000 mužů**. Z nich bylo 52 000 raněno či padlo a zabito bylo na 7 000 koní. Vítězem krvavého střetnutí se stalo Prusko, vedené králem Vilémem I. a náčelníkem generálního štábu Helmutem von Moltkem.

Z historického hlediska znamenala drtivá porážka Rakouska obrat na tehdejší geopolitické mapě Evropy, kde narostl význam Pruska jako evropské mocnosti (roku 1871 vyvrcholil proces sjednocení Německa a **pruský král Vilém I.** byl zvolen německým císařem). Z vojenské porážky habsburské monarchie povstalo rok po uzavření míru **Rakousko-Uhersko**, jehož národnostní problémy a spory o uspořádání říše v širších

Víte, že...

*Součástí areálu je i pseudogotické **ossarium** z hořického pískovce se žulovým sarkofágem. Do ossaria jsou každoročně, při výročí bitvy, ukládány kosterní pozůstatky vojáků nalezené v průběhu roku na území bojiště.*

Víte, že...

*Kdo dnes ví, že rakouská armáda disponovala raketovými zbraněmi či že dokázala odposlouchávat pruské polní linky? Nicméně nebylo jí to nakonec nic platné, pruská výzbroj a strategie byly modernější a účinnější. Důležitou roli sehrály např. **pruské pušky** na patrony od Nikolause Dreyse – tzv. **zadovky**, které sice v mnoha parametrech zaostávaly za rakouskými **předovkami**, ale umožňovaly až 3 × rychlejší nabíjení a to se ukázalo jako rozhodující.*

souvislostech předznamenaly vznik Československa v roce 1918. V téže době probíhala na severoamerickém kontinentu válka Severu proti Jihu a oba konflikty shodně přinesly nové technologie na poli vojenství – **telegraf**, využívání **železnice** nebo pokrok ve **vojenské medicíně**.

MUZEUM VÁLKY 1866

U obce Chlum najdete moderní expozici **Muzea války 1866**, které je oddělením Muzea východních Čech v Hradci Králové. Návštěvníkům přibližuje největší bitvu na českém území a nabízí **expozice s výzbrojí a výstrojí pruské i rakouské armády** (pěchota, jezdecko, dělostřelectvo). Uvidíte makety kanónu i odlišné rakouské a pruské pušky. V expozici je využit dobový tisk a vzpomínky přímých účastníků bitvy i místního obyvatelstva. K dispozici je i kinosál. Muzeum zajišťuje provoz

rohledny Chlum v bezprostřední blízkosti. Součástí areálu je **informační centrum**, kolem budovy prochází červená a žlutá turistická značka a také naučná stezka Centrální bojiště Chlum. Muzeum doplňuje **480 pomníků**, jež vznikaly od 70. let 19. století a tvoří největší soubor funerální architektury v České republice.

MUZEUM VÁLKY 1866

Spojení: **vlakem** (zastávka Všestary, 4 km), **autobusem** (Všestary, Chlum – kostel, 1 km), **autem** (parkoviště u muzea) nebo **na kole** (viz naučné stezky str. 49). www.muzeumhk.cz/muzeum-valky-1866

Divadlo Drak přináší nepřetržitě již od roku 1958 nejen radost malým i velkým divákům, ale zároveň šíří slavné tradice českého loutkářství po celém světě.

Víte, že...

Labyrint Divadla Drak se nachází v budově bývalých Tereziánských kasáren, která je s Divadlem Drak propojena skleněným mostkem. Na návštěvníky čeká stála expozice **Příběh Draku 1958–2018**, která vypráví o historii divadla. Dále zde probíhají výstavy nebo workshopy a je zde herna s divadelními trenážery.

Foyer **Klicperova divadla**.

DIVADLA, MUZEA, GALERIE, KNIHOVNY, KINA

Klicperovo divadlo

Profesionální činoherní soubor ve městě funguje už od roku 1949, Klicperovo divadlo bylo založeno před více než 130 lety, čtyřikrát bylo oceněno jako Divadlo roku České republiky. Je i pořadatelem dvou divadelních festivalů.

www.klicperovodivadlo.cz

Divadlo Drak a Labyrint

Loutkové divadlo bylo založeno v roce 1958 a je celosvětově známým divadlem s profesionálním souborem. Zastřešuje také Labyrint Divadla Drak, který je interaktivním muzeem s divadelní laboratoří. Z repertoáru si vyberou děti i dospělí a nabídka představení je doplněna i zajímavými koncerty. Fenomén loutkářství (zapsaný roku 2016 na seznam UNESCO) má ve východních Čechách dlouhou tradici. V nedalekých

Libčanech se roku 1775 narodil proslulý loutkář a obrozenec Matěj Kopecký.

www.draktheatre.cz

Adalbertinum

Budova v pseudobarokním stylu byla dokončena v roce 1897. Dnes je místem konání koncertů, divadelních představení, plesů, tanečních kurzů a dalších společenských akcí.

www.adalbertinum.cz

Adalbertinum.

Pohled z vyhlídkové terasy **Galerie moderního umění**.

Knihovna města Hradec Králové

Historie městské knihovny sahá až do roku 1894. Dnes je to veřejná knihovna s univerzálním knihovním fondem, která poskytuje služby i osobám se sluchovým a zrakovým postižením. Od roku 2013 funguje v budově Centra celoživotního vzdělávání, která vznikla přestavbou původní továrny Vertex podle architektonického návrhu **Davida Vávry**, který funkčně a moderně upravil prostory knihovny včetně střešních a navrhl i příjemnou kavárnu. Ozvlášťujícím prvkem je **velryba na střeše**.

www.knihovnahk.cz

Městská knihovna.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Její nová budova v blízkosti Gočárovny koželužské školy (dnes strojí průmyslovka) byla oceněna jako Stavba roku 2009. Má originální půdorys ve **tvuru písmene „X“** a i její celkové architektonické řešení (mj. plášť budovy z litého betonu perforovaný a odlehčený kulatými okny, velkoryse pojatý vestibul aj.) je velmi originální a úspěšně navazuje na královéhradeckou tradici „Salonu republiky“. V „nohách“ budovy slouží návštěvníkům kavárna a galerie.

www.svkhk.cz

Filharmonie Hradec Králové

Profesionální hudební těleso založené roku 1978, které působí nejen na domácí scéně v budově Filharmonie na Eliščině nábřeží, ale hostuje i na významných evropských pódii. Je pravidelným účastníkem festivalů vážné hudby (například Smetanova Litomyšl). Významným festivalem současné tvorby v oblasti vážné hudby je **Hudební fórum** vždy na přelomu listopadu a prosince na scéně

Filharmonie Hradec Králové.

Filharmonie Hradec Králové, který je přenášen živě Českým rozhlasem Vltava (viz str. 65).

www.fhk.cz

Bio Central

Poslední **klasické kino** v Hradci Králové se zaměřuje na kvalitní filmovou a artovou tvorbu. Můžete prožít i neopakovatelný zážitek přenosů divadelních, operních či baletních představení. Hostí také zajímavé festivaly a jeho chloubou je kvalitní technické vybavení.

www.biocentral.cz

Multikino Cinestar

Typický multiplex se nachází v prostorách Obchodního centra Futurum. Vybírat můžete z nabídky komerční i artové tvorby. Nabídka je v 2D i 3D formátu. Při sledování projekce si můžete vychutnat i tradiční „americké“ občerstvení. V kině se odehrávají i společenské akce a festivaly.

www.cinestar.cz

Letní kino Šírák

Promítá od června do září a to **za každého počasí**. Diváci si mohou zapůjčit teplé deky nebo deštníky a v areálu funguje i vyhledávaná letní hospůdka. Kino promítá současnou filmovou tvorbu a zaměřuje se i na artové filmy. Mimo filmů jsou v areálu k vidění a slyšení i zajímavé koncerty, sportovní přenosy nebo je možné navštívit **hudební festival Na jednom břehu**.

www.letnikonosirak.cz

Interiér **Studijní a vědecké knihovny** (Stavba roku 2009).

Koncert na Malém náměstí.

KAŽDOROČNÍ PRAVIDELNÉ AKCE

Svou návštěvu Hradce Králové si můžete naplánovat tak, abyste město poznali i v době, kdy to zde „žije“.

www.calendariumregina.cz

Mezinárodní divadelní festival Regiony (červen)

Největší divadelní přehlídka v České republice přiláká každoročně do Hradce Králové obrovské množství divadelníků a představení laické i odborné veřejnosti široké spektrum projektů a divadelních inscenací nejrůznějších stylů a žánrů. Díky Open Air Programu ožívají mimo stálých scén také ulice a zákoutí starého města.

www.divadloevropskychregionu.cz
www.festivalregiony.cz

Výročí bitvy u Hradce Králové

Výročí bitvy u Hradce Králové 1866 / Königgrätz 1866 (červenec)

Vzpomínkové akce na bitvu prusko-rakouské války z roku 1866, jejichž účelem je přiblížit historické události široké veřejnosti, uctít památku padlých a připomenout, že právě u Hradce Králové v roce 1866 se udál významný moment dějin, který změnil vývoj Evropy. Vrcholem akce je realizace komponovaných bitevních scén (viz str. 54).

www.muzeumhk.cz

www.koniggratz1866.eu

Víte, že...

Během červnového **Mezinárodního divadelního festivalu Regiony** a podzimního **Čekání na Václava**, který je festivalem malých divadel, ožívají v rámci Open Air Programu kromě stálých scén i ulice a zákoutí města. Ve foyer **Klicperova divadla** jsou umístěny výstavy výtvarného umění.

Jazz Goes to Town – na tradičním jazzovém svátku se v Hradci Králové každoročně setkávají špičkoví hudebníci z celého světa.

Pro mnohé nadšence je „RFP“ nejočekávanější událostí léta.

Rock for People (červen)

Jeden z největších a nejstarších letních hudebních open-air festivalů u nás přináší každý rok hvězdy i objevy mezinárodní a tuzemské hudební scény z pestrých rockových hudebních vod. Nechybí zástupci indie, punku, metalu i dalších žánrů. Bohatý doprovodný program s workshopy, diskusemi a divadelními představeními. Tři dny skvělé zábavy a výjimečných zážitků.

www.rockforpeople.cz

Slavnosti královny Elišky (září)

Město již tradičně ve svých zdech přivítá královnu Elišku Rejčku, na jejíž počest propukne velkolepá podívaná. Historické centrum ožíví středověká řemesla, průvody, rytířská klání, středověké hry a zábavy, rej komediantů, kejklířů a jiných kumštýřů. Nechybí lidově-řemeslný jarmark. Oslavy uzavírá večerní koncert a ohňová show s pyroefekty.

www.slavnostikralovnyelisky.cz

Jazz goes to Town (říjen)

Prestížní hudební přehlídka, která v pěti říjnových dnech přináší do hudebních sálů i na méně posluchačsky obvyklá místa Hradce Králové jazz ve všech jeho podobách. Na festivalu se vedle sebe představí špičkoví tuzemští a zahraniční umělci, nové jazzové projekty i začínající hudebníci.

www.jgtt.cz

Slavnosti královny Elišky.

Nábřeží keramiky.

Nábřeží paromílů.

Hudební fórum Hradec Králové **(říjen–listopad)**

Festival pořádá Filharmonie Hradec Králové ve spolupráci s Českým rozhlasem Vltava. Jeho snahou je vytvářet reprezentativní panoráma děl 2. poloviny 20. století a počátku 21. století. Festival si již vydobyl své místo na české hudební scéně a je stále známější i v zahraničí. Jeho koncerty díky své atraktivitě i vysoké interpretační úrovni vysílá Český rozhlas v přímém přenosu nebo je přebírá Evropská vysílací unie (EBU) do své sítě. Dramaturgie je postavena především na orchestrálních a velkoprošných dílech soudobých světových autorů. Hudba je propojována s moderními technologiemi.

www.fhk.cz, www.hfhk.cz

Královéhradecká nábřeží **(celoročně)**

Labská nábřeží jako unikátní prvek městské architektury vytvářejí místo pro setkávání milovníků kultury a zážitků, debatujících přátel i zamilovaných duší. Můžete se procházet za zvuku saxofonu při „Nábřeží jazzmanů“, vyzkoušet zapomenutá řemesla při „Nábřeží řemeslníků“, potkávat se s milovníky

Nábřeží paromílů.

Nábřeží gurmánů.

Nábřeží gurmánů.

dobrého jídla a pití při „Nábřeží gurmánů“ či Farmářských tržích. Na své si přijdou i sportovci.

www.nabrezihk.cz

Cyklistický závod Gočárovy schody.

PRAKTICKÉ INFORMACE

MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA

Město má hustou síť **autobusových** a **trolejbusových linek MHD**. Doprava je zajišťována i nočními autobusovými linkami. Zakoupit si můžete zvýhodněné **jednodenní** nebo **týdenní jízdenky**. Jízdenky je možné zakoupit v **předprodejích** Dopravního podniku města, v Turistickém informačním centru, u řidiče nebo pomocí **SMS zpráv**. Dopravním uzlem pro autobusovou dopravu je **terminál hromadné dopravy**, díky ojedinělému designu nepřehlédnutelný. Obsluhuje MHD i dálkovou dopravu. Na nedaleké vlakové nádraží se z terminálu můžete dostat bezplatně autobusy a trolejbusy městské hromadné dopravy.

www.dpmhk.cz

KAM ZA NÁKUPY?

Hradec Králové může nabídnout množství obchodů, butiků i nákupních center. **Butiky a obchůdky** v centru města najdete na Velkém a Malém náměstí, větší koncentrace jich je také na pěší zóně – Batkovo náměstí, ulice Čelakovského, Masarykovo náměstí a Švehlova ulice. **Supermarkety a obchodní centra** se nacházejí především v blízkosti druhého městského okruhu a na výpadovkách z města.

KAM ZA SPORTEM?

Hradec Králové je pravidelným účastníkem nejvyšších soutěží v **basketbalu, volejbalu, pozemním hokeji, rugby, vodním pólu** a mnoha dalších

Vodácký trénink na Orlici.

Víte, že...

Fotbalový stadion prošel kompletní rekonstrukcí, která byla dokončena v roce 2023. Projekt zachoval typickou podobu původního osvětlení – tzv. „**lízátka**“. Stožáry jsou vysoké 55 m a průměr osvětlovacích panelů je 10,5 m. **Multifunkční aréna** má kapacitu **9 300 diváků**.

sporech a samozřejmě také v těch nepopulárnějších u nás – ve **fotbale** a v **ledním hokeji**.

Fotbalový klub **FC Hradec Králové** (přezdívaný **Votroci**) hraje své zápasy v moderní **Multifunkční aréně** v Malšovicích. Největším úspěchem v klubové historii je **ligový titul** v sezóně 1959/60.

Hokejisté **HC Mountfield HK** hrají v ČPP Aréně s kapacitou 6 890 diváků. V historicky nejúspěšnějším ročníku 2022/23 vybojovali hokejisté **2. místo** v nejvyšší celostátní soutěži.

Pokud hledáte možnosti pro aktivní sportovní vyžití, jistě naleznete v Hradci mnoho příležitostí. Jsou zde **sportovní a fitness centra**, zahrát si můžete **kulečnick**, **bowling** nebo **kuželky**. V letních měsících se můžete osvěžit na některém z **koupališť** (více informací

na str. 44). Navštívit můžete některou z **půjčoven sportovního vybavení** (paddleboardy, lodě, kola).

V okolí města jsou vhodné podmínky pro **cyklistiku** nebo pro bruslení na **in-linech**. Můžete se proletět **balónem** nebo si vyzkoušet **seskok** padákem. **Projížd'ku na koni** nabízejí jezdecké kluby. V zimě můžete vyzkoušet upravené **běžecské trasy** v Městských lesích (viz str. 36). Po celý rok si můžete zahrát **tenis**, stolní tenis, **squash** nebo **badminton**. Vyzkoušet můžete jednu z největších **horolezeckých stěn** v ČR (600 m²).

Výčet samozřejmě nemůže být úplný – potřebné informace najdete např. v **infocentru** (viz str. 72).

Náš TIP

Sál Kongresového centra Aldis má kapacitu 1 230 míst.

KONGRESOVÁ TURISTIKA

Královéhradecký kraj nabízí kvalitní zázemí pro kongresovou, výstavní a incentivní turistiku (tzv. MICE – Meetings, Incentives, Conventions, Exhibitions). Významné místo v celém regionu patří přirozeně krajské metropoli jako **kongresovému městu**. Napomáhá tomu snadná dostupnost z Prahy a také nabídka kvalitního ubytování, sálu s dostatečnou kapacitou a vybavením a dalších služeb v cestovním ruchu.

Víte, že...

Roku 2016 vznikla v Hradci Králové regionální kancelář kongresové a incentivní turistiky – **Hradec Králové Region Convention Bureau (HKRCB)**. Cílem kanceláře je jednotná prezentace všech subjektů v Královéhradeckém kraji, které nabízejí zázemí pro kongresovou, výstavní a incentivní turistiku.

www.micehregion.com

Kongresové centrum Aldis

Budova (otevřena byla v roce 1993) se nachází na levém břehu Labe vedle městských lázní a filharmonie. V tomto příjemném prostředí se konají reprezentativní kulturní, odborné a společenské akce, jakými jsou kongresy, sympozia, výstavy, veletrhy, obchodní a kontraktační jednání, sjezdy, divadelní představení, koncerty a plesy. K dispozici jsou sály různých velikostí, salóňky a foyer s maximální využitelnou **výstavní plochou 5 000 m²**. Samozřejmostí je nejmodernější konferenční technika, gastronomické služby a zajištění doprovodného kulturního, sportovního a společenského programu.

www.aldis.cz

EA Hotel Aldis a Tereziánský Dvůr

EA Hotel Tereziánský Dvůr sídlí v budově bývalých Nálepkových kasáren, **EA Hotel Aldis** zase v nové budově u kongresového centra Aldis, která se otevírala v roce 2022. Oba hotely, patřící pod hotelový řetězec EuroAgentur, disponují kongresovými sály či salóňky,

wellness prostorem a dohromady více než 180 pokoji.

www.hotelaldis.cz

www.hotelterezianskyydvur.com

Petrof Gallery

Konferenci, ples či kulturní akci až pro **500 osob** můžete uspořádat v **budově bývalé výrobní haly společnosti Petrof**. Projekt přestavby získal v roce 2018 titul **Stavba roku** Královéhradeckého kraje a dal vzniknout jedinečným prostorům s rukopisem této tradiční rodinné firmy. V prostorách vznikla také **kavárna** pro veřejnost.

www.petrofgallery.cz

Hotel Grand

Jeden z prvních moderních českých hotelů rád navštěvoval československý prezident **T. G. Masaryk**. – s oblibou totiž vozil své návštěvy do Hradce Králové a chlubil se Salonem republiky evropské úrovně. Ve zdejších kongresovém sálu se nyní usadí až **90 osob**, které si konferenci užijí v historickém centru města.

www.grandhk.cz

Adalbertinum

Novorenesanční styl budovy Adalbertina vnáší do tohoto centra kultury, společnosti a vzdělávání jistou vznešenost, kterou ocení mnoho milovníků historie. Organizátoři společenských akcí zase ocení variabilitu budovy, která disponuje **5 sály a salóňky**, z nichž největší je pro **více než 400 osob**.

www.adalbertinum.cz

Kulturní a školicí centrum Cihelna

Upravené prostory bývalé cihelny nabízí sedm jednacích místností. Lákavé jsou i venkovní prostory, a to především pro pořádání zahradních party.

www.centrumdragogiky.cz

Kongresový sál EA Hotelu Tereziánský Dvůr.

Petrof Gallery.

Kulturní a školicí centrum Cihelna.

Park Golf

Resort nabízí krásné venkovní prostory a zázemí **golfového hřiště**, které je vhodné např. pro „stmelování kolektivu“. Vnitřní prostory nabízí kapacitu až pro **80 osob**.

www.parkgolf.cz

Hotel Nové Adalbertinum

Původně barokní jezuitská kolej se nachází přímo na Velkém náměstí v centru města a je ideálním místem pro pořádání kongresů všech typů. Konferenční prostory jsou vhodné také pro společenské a vzdělávací akce, plesy, rauty či firemní prezentace.

www.noveadalbertinum.cz

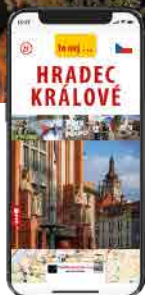

VisitHradecKralove.cz

SCAN ME

FREE GUIDEBOOK

aktuality, kalendář akcí, ubytování,
jídlo a pití, výlety, tipy pro
rodiny s dětmi a mnoho dalších
informací a zajímavostí

Náš TIP

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Kompletní servis pro návštěvníky Hradce Králové a okolí.

- **POSKYTOVÁNÍ TURISTICKÝCH INFORMACÍ**
- **ZPROSTŘEDKOVÁNÍ PRŮVODCOVSKÝCH SLUŽEB**
– komentované prohlídky s průvodci
pro skupiny po předchozí rezervaci
- **SLUŽBY DOPRAVNÍHO PODNIKU**
- **MÍSTO PŘÁTELSKÉ RODINĚ**
- **MULTIFUNKČNÍ GALERIE SUTERÉN**
- **PRAVIDELNĚ AKTUALIZOVANÝ KALENĎÁŘ AKCÍ**
- **PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE**
- **NABÍDKA PROPAGAČNÍCH MATERIÁLŮ**
- **PRODEJ UPOMÍNKOVÝCH PŘEDMĚTŮ**
- **CERTIFIKOVANÉ MÍSTO CYKLISTÉ VÍTÁNÍ**

Eliščino nábřeží 626 (u Muzea východních Čech), 500 03 Hradec Králové

+420 727 827 947 info@hkinfo.cz

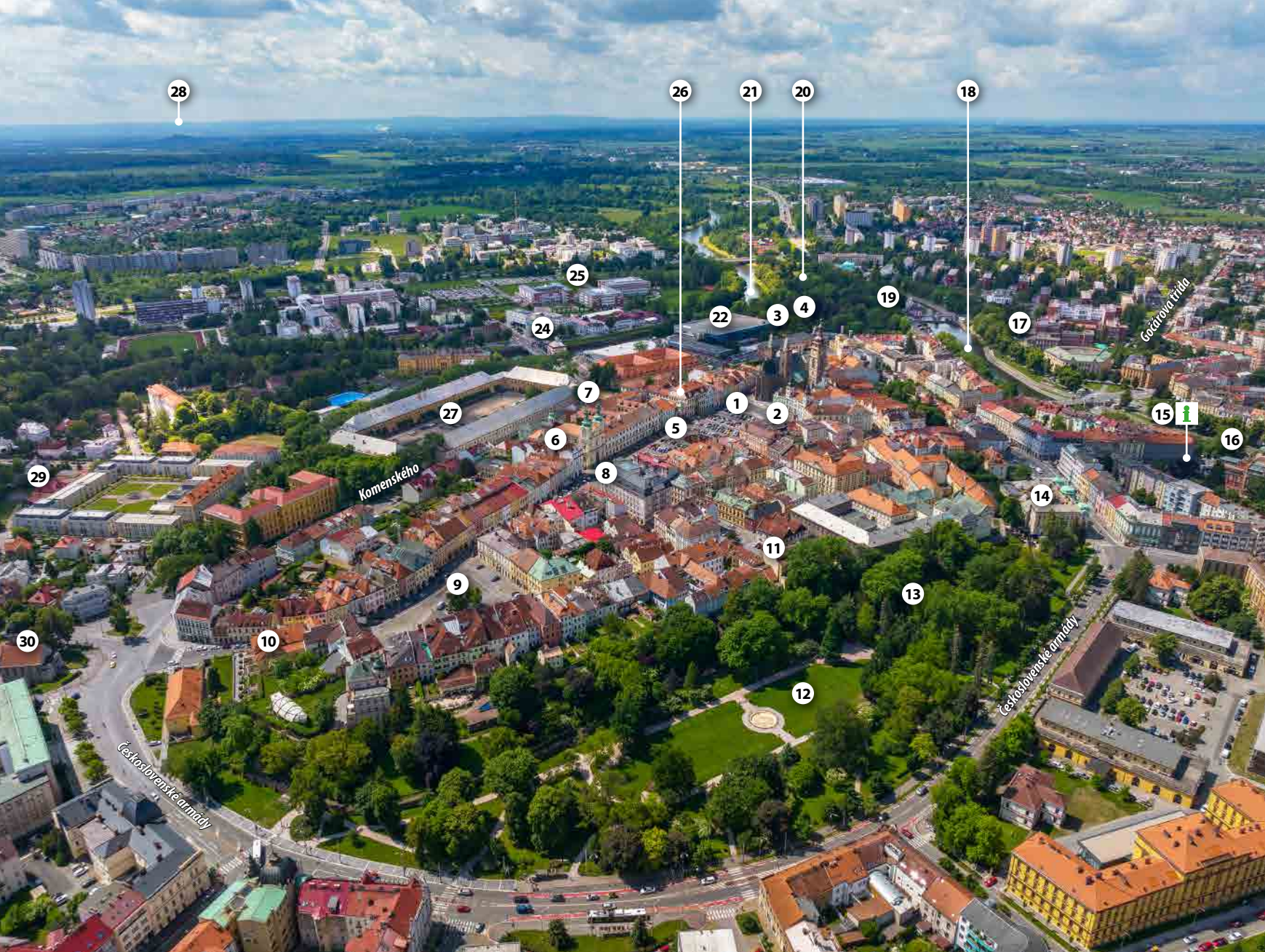
www.hkinfo.cz fb.me/infhradec

www.instagram.com/hradeckralove_info/

0 100 200 m

1. Velké náměstí	11. Klicperovo divadlo (str. 57)	21. Orlice před soutokem
2. Historická radnice	12. Žižkovy sady (str. 34)	22. Zimní stadion
3. Katedrála sv. Ducha (str. 10)	13. Pomník Jana Žižky	23. Sportovní hala
4. Bílá věž (str. 15)	14. Adalbertinum (str. 57, 69)	24. Studijní a vědecká knihovna (str. 58)
5. Mariánský morový sloup (str. 18)	15. Turistické informační centrum (str. 72)	25. Univerzita Hradec Králové (str. 18)
6. Gočárovo schodiště (str. 17)	16. Muzeum východních Čech (str. 10)	26. Schodiště Bono Publico (str. 11)
7. Kostel Nanebevzetí P. Marie (str. 12)	17. Gymnázium J. K. Tyla (str. 22)	27. Žižkova kasárna
8. Galerie moderního umění (str. 11)	18. Labe	28. Kunětická hora (str. 51)
9. Malé náměstí (str. 21)	19. Hučák (str. 12)	29. Divadlo Drak (str. 57)
10. Divadlo Beseda	20. Jirákovy sady (str. 32)	30. Evangelický kostel

www.hradeckralove.org
www.hkinfo.cz
www.hradecko.eu
www.hkregion.cz
www.visithradeckralove.cz

MCU

www.mcumedia.cz

9 788073 393618